

## **OBIECAĆ** (1082) *vb pf*

*Wszystkie samogłoski jasne.*

*inf* obiecać (116). ◇ *fut* 2 *sg* obiecâsz (2). ◇ 3 *sg* obiecâ (5). ◇ *praet* 1 *sg m* -(e)m obiecał, obiecałem (42). *f*-m obiecała (4). ◇ 2 *sg m* -ś, -eś obiecał, obiecałeś (78). *f*-ś obiecała (4). ◇ 3 *sg m* obiecał (608), jest obiecał (2) *Mącz* 193d, *RejPs* 195v. *f* obiecała (15). ◇ 1 *pl m pers* -smy obiecali, obiecalismy (11), -chmy obiecali (1) *BudBib*; ~ -smy (8), -śmy (1) *SkarŻyw*, -(s)my (2). ◇ 2 *pl m pers* -ście obiecali, obiecaliście (5). ◇ 3 *pl m pers* obiecali (43). *subst* obiecały (5). ◇ *plusq* 1 *sg m* -m był obiecał (7), obiecałem był (2); obiecałem był *Mącz*; -m był obiecał: obiecałem był *OrzQuin* (1:1). ◇ 2 *sg m* -ś był obiecał (5). ◇ 3 *sg m* był obiecał (63), beł obiecał (1) *PaprUp*. *f* była obiecała (2). ◇ 1 *pl m pers* -chmy byli obiecali (1). ◇ 3 *pl m pers* byli obiecali (5). ◇ *con* 3 *sg m* by obiecał (7). *f* by obiecała (2). ◇ 2 *pl m pers* byście obiecali (1). ◇ 3 *pl m pers* by obiecali (1). ◇ *con praet* 3 *sg m* by beł obiecał (1). ◇ *impers praet* obiecâno (25). ◇ *part praet act* obiecâwszy (18).

*Sł stp notuje, Cn s.v. obietnica, to co obiecano; przymierze krwią czyją napisać, w przymierzu obiecać kogo zabić, Linde XVI – XVII w.*

*Mówić (lub powiedzieć) komuś, że zrobi się coś, co dla tego kogoś na ogół jest pożądane (lub dobre); przyrzec coś komuś, zapowiedzieć; promittere Mącz, Calag, Vulg, PolAnt, Modrz, JanStat; polliceri, spondere Mącz, Vulg; addicere, condicere, constituere, destinare, dicere, praestare, profiteri Mącz; iurare, proponere, repromittere, vovere Vulg [w tym: obiecać karę (57): WróbŻółt, KrowObr, BibRadz, BielKron (3), RejAp (6), RejPos (30), RejZwierc (8), CzechRozm (2), SkarJedn, KochSz, ReszPrz, ArtKanc, SkarKazSej] (1082) : BierEz N2v; Tego [zbawienia] mamy proffic krom zadnego obliku ale temu wierzić ze to da bo obyeczal SeklKat S3; KromRozm III M4v; Sempronius rozmiłował fye iedney Páunny/ y żadał żony Mewiułowey/ áby mu ią [...] ziednáłá/ co żoná Mewiułowá obiecałá vczynić/ á obiecawły nie vczyniá GroicPorz 11v; KrowObr 19; Leop Hebr 10/23; BibRadz \*7; A gdy mu też ieden vpominał fie obietnice/ rzekąc: obiecałeś/ odpowiedzwał: iefli słuźnie/ obiecałem/ ále iefli nie słuźnie/ mowiłem á nie obiecał. BielKron 68v, 215v, 220, 414v; Ut omnes promiserunt in solidum, Wfzyłci fpołem obiecali. Mącz 399d; GórnDworz Gg8, T5v; GrzepGeom A4v; HistRzym 35; BudNT Luc 22/6; Zufagen. Obiecać. Promittere. Calag 593b; Obiecał I.M.X.K. á nie tylko obiecał/ ále żeby ták czynić miał twierdzi g 4. Iż káżdą náukę y zbijánie przeciwnych błędow/ nawięcey fádzić miał na świádectwách pińmá ś. CzechEp 174, 306; NiemObr 84; A oni zátym prošili go ná wefełé. On obiecawły/ ftárał fye/ áby ná ten dzień co nawięcéy towarzysytwá/ y słuğ/ fobie fpofołił KochWz 137; ActReg 78, 102; WujNT Luc 22/6, Hebr 10/23, 11/11; GosłCast 29; Dawam/ mowi ś. Iákob/ P. Bog mądrość ten ktory obiecał/ [...] Gdy obiecał/ iáko višćić nie ma? ábo to człowiek odmienny y niepewny? SkarKazSej 663b.*

*obiecáć co (392), kogo (30) [w tym: za co (3), na co (1), o kim (1)]: LibLeg 11/171; PatKaz I 2v; Iezli krolu niemożefz iuz fie fémną gádác/ tedyš iuz zwyciężon/ á cóš ty obiecał tož day. March<sup>3</sup> Xv; WróbŻółt 7/7/ G4v, ee7, gg5; RejPs 133; SeklWyzn C; Tedy Luther yeft v cyebye duchem fwyętym/ ktorego Syn Boży obyeczal po fobyfe/ iż nas myał náuczyc wlfytkyey prawdy? KromRozm I B2v, B3, F; KromRozm II k4v, f2v; KromRozm III A5, E2v; Diar 39, 41; LubPs aa6, dd3; iefliby dłuźnik pieniádze obiecał/ á niemiał by ich/ ále ma dobrá ftoiące álbo ruchome/ tedy innymi dobrámi ma czynić*

zapłatę. *GroicPorz* r3; *RejWiz* 187; coście obiecałi wypełńcie [*quod polliciti estis implete*]. *Leop Num* 32/24, *Ps* 65/14, *Ier* 44/25; *RejZwierz* 31; *BibRadz* 1.*Reg* 8/56, *Ios* 14/12, 1.*Mach* 11/53; powiedz nam ono trzećie coś obiecał/ [...] owa co zá powinność Krolewka w Polfzce iest? *OrzRozm* M, E4, N; Też y chleb ktory był Pan Bog obiecał [*Żydom*] fpuścił iáko zyárná koriándru. *BielKron* 31, 11v, 16, 34v, 55, 69v (13); *Fac sis promissa appareant*, Bącz ábyś to pełnił coś obiecał. *Mącz* 278a, 94c, 113d, 207a, 363b, 419a; *RejAp* 10v, 24v; przykázuie nam [*Chrystus*]/ ábychmy też y my ciálem bliźniego náłzgego nie gárdzili/ ále ono wedle potrzeby wfpomagáli/ karmiąc/ nápowáiąc/ przyodziewáiąc etc Zá co odpłatę wielką obiecał. *RejPos* 99, 32, 68 [2 r.], 204, 267v, 295, 348v; *KuczKat* 290; *RejZwierz* 242, 270v; *WujJud* 114; *WujJudConf* 104v, 124v; Pfalterz izes V m obiecał, dobrzes to V m uczinil. *KochList nlb* 1; *BudBib Ps* 137/8, *Ier* 44/25; *CzechRozm* 58v, 73v, 74v, 92v *marg*, 112, 185, \*\*6; *ModrzBaz* 101v; Vchoway mię tego Boże/ abych ia to com zle y głupie obiecał z więtfzym grzechem. wykonać miáł. *SkarJedn* 137, 23, 78, 220, d7v; *Seine hülffe und fõderung zufagen*. Swoię pomoc y ráunek obiecać. *Promittere fidem*. *Calag* 436b; Pracey trzebá y ftáránia ná otrzymánie tego co Bog obiecał. *SkarŻyw* 348 *marg*; Anániafz obiecawfzy wfzytki pieniądze ná kościoł/ fklámał P. Bogiem. *SkarŻyw* 535 *marg*, 13, 86, 171, 173, [223] (19); y natho yefzce obyeczal pán pawyel y smalfzonką swoyá na kofzdi rok dwa wołzy fzyana *ZapKoscier* 1588/79; *StryjKron* 647; *CzechEp* 34, 292; *WerGość* 255; *ArtKanc* A16v, A17v, K14v, L8, L9, M15; *PaprUp* C4v, I4; *ZawJeft* 33; *ActReg* 89; *WyprPl* B4v; *LatHar* 88, 628, 636; *WujNT* 104, *Rom* 1/2, 4/21, *Tit* 1/2; oto teraz tego dowodzę com fprzodku obiecał. *WysKaz* 19; A iz po wfzyftkim wołku ten dekret wołano/ Ktoryby go ráutowáł/ dáry obiecáno. *KmitaSpit* B4v; *PowodPr* 67; *CiekPotr* 44; *SkarKazSej* 669a. *Cf obiecać co komu*, »obiecáć się być Bogiem«.

*obiecáć co* (268), *kogo* (17) *komu*, *czemu* [*w tym: za co* (6), *na co* (2), *o kim*, *o czym* (2)]; *BierRaj* 16; *LibLeg* 7/34v, 104v, 11/154; Ale áby go puścili [*zbójcy*] A pieniędzy íści byli: Tyśiác im złoty ch obiecał *BierEz* I2v, B3v; *OpecŻyw* 116, 177; *TarDuch* B3v; *WróbŻółt* P5v, oo2v; *RejPs* 88, 132v, 156, 158v, 165, 179, 195v; A tho vdzialal dlya korzifzeczy pyenyedzi thich, kthorá mv Mathifz bill obyeczall. *LibMal* 1548/144, 1548/148; *SeklWyzn* b2v, b3; Czo za zapłatę pan Bog obiecał tym ktorzi iednego Boga maiá *SeklKat* E3, R3v; *RejKup* Eev, dd4; *KromRozm I* B3, F4; *MurzNT* 126; *KromRozm II* g, i3 [2 r.]; *KromRozm III* N2v; *Diar* 38, 90; *GliczKsiqz* B2v; *LubPs* P3v, R2, X6v, aa2, dd2v *marg*; Ale nie poboźnemu á nie bogoboynemu Rzecznikowi/ kiedyś Stá álbo dwu nie obiecał/ [...] ná zmwie s twoim Aduerfarzem przeciw thobie był *GroicPorz* e4v, v3; Pan Kryftus Piotrowi y Papieżowi obiecał przełożeníthwo wfzyftkich Kościołow krześciánfkich po wfzyftkim fwiećie *KrowObr* 19, 19, 30, 65; *RejWiz* 155; *Leop Gen* 15 *arg*, *Deut* 1/35, 6/10, 25/19, *Num* 32/11 (9); *OrzList* c2; Menelaus [...] obiecał [*promisit*] bárzo wiele pieniędzy Ptolemeufzowi [...] áby mu przeiednał nieálkq v Krolá. *BibRadz* 2.*Mach* 4/45, \*6v [2 r.], *Deut* 9/3, 18/2, *Ios* 23/10, 3.*Reg* 6/12 (10); *OrzRozm* F2v, S3v; Borzywoy/ [...] obiecał Cefárzowi fto grzywien złotá iefli go zálie ná páńftwo przywroći. *BielKron* 324v, 11v, 13v, 14, 36, 40v (15); *GrzegRóżn* H4v; *Nulla mendacii religione obstrictus*, Zadná nieprawdá nieobowiazany/ nic nie obiecał nikomu czego by nie dzierzał. *Mącz* 422a, 83b, 119d, 207a, 226d, 410a [2 r.]; *OrzQuin* M, O2; *LeovPrzep* I2; *RejAp* 16v, 19v, 20v, 43v, 55 (9); więtfze tym błogofławieniśwo obiecał/ ktorzy go nie widzieli á vwierzili iemu.

*RejPos* 9, A6, 18v, 19, 60, 71 (64); *RejZwierc* 85v, 105v, 168v, 169, 188v (9); *WujJud* 98v, 118, 210v, 220v; *WujJudConf* 87, 165; *BudBib* 3.Reg 8/26, *Bar* 5[6]/34; *BudBibKaw* A2v; *MycPrz* II A4v; *CzechRozm* 24v, 74, 79, 188v; *ModrzBaz* 48; *SkarJedn* 21, 56, 235; *SkarŻyw* 52, 135, 171, 173, 183 (29); *StryjKron* 522, 637; *NiemObr* 37 [2 r.], 38; Komu Bog iefzcze nie obiecał śmierci/ By dobrze fkonał/ z grobu lie wywierci. *KochSz* C2v; *KochWz* 137; wiemy bowiem co obiecano drzewu niepożytecznemu/ ktore owocu nie czyni *ReszPrz* 57; *ZapKości* 1587/70v, 1595/88; *ArtKanc* A11, L20v, M11, M19, N8 (10); *ZawJeft* 41; Chęciny Krol obiecał był zewsztykiem P. Myszkowskiemu *ActReg* 39 [2 r.]; *LatHar* +++v, 247, 578, 629, 680; *WujNT przedm* 40, 390, 392, 415, 526 (9); *SarnStat* 12, 197; *SiebRozmyśl* Ev, E3, E3v; Krześcianom za wiare fstateczną/ y pobożność ich/ obiecał Pan Bog niebo *PowodPr* 27, 43, 49; *SkarKaz* 3b, 41a, 121a, 122a, 209b (11); *PaxLiz* C; *SkarKazSej* 689b; *PudłDydo* A4.

*obiecac komu* (515): *OpecŻyw* 81, 166; *HistJóz* E3v; *LibLeg* 7/36v; *WróbŻolt* 55/9; f nadz fie nam iefzcze więcey miłofierdzia od ciebie trefuie niżlis nam był kiedy obiecał. *RejPs* 205, 131, 195v; *KromRozm III* M4v; *Leop* 2.Mach 8/10, *Hebr* 11/11; *RejZwierc* 18v; [rzekli Żydzi do Mojżesza:] gotowifmy iść na mieyfce gdzye nam Pan Bog obiecał. *BielKron* 40v, 164v, 215, 313v; *KwiatKsiqż* Q2; *Mqcz* 36b, 225a; Miałem był iefzcze y o onych Dyalógach wydanych z wami/ tak iakom wam był obiecał/ mówic/ ale widzę iż czafu niemalf. *OrzQuin* Aa5, O2v, X; *RejAp* 40, 162; *HistRzym* 95v; *RejPos* 86, 110, 113v, 158 [2 r.], 181 (10); *RejZwierc* 27, 154v; *BudBib* 3.Reg 8/24; *CzechRozm* 74v; *KochOdpr* A4; *StryjKron* 125; Iezu Kryfte Názaránfki/ prosi cię lud krześcianańki/ bys ná nie łalkawie weyżrzał/ á fwe im fmiłowanie dał. Tákeś nam Pánie obiecał *ArtKanc* S, G16; *GórnRozm* E; *WujNT* 68, 191 *marg*, 493, *Act* 2/30, *Gal* 3/19, *Hebr* 6/13; *PowodPr* 13; *SkarKazSej* 689b. Cf *obiecac co komu; cum inf komu*.

*obiecac przez kogo* (37): Athak wnyey [przyjaźni] thrwacz bandzimy yakofzmy szobyey przes posly y lysthy nafze z ye<sup>80</sup> C.M. obyeczaly. *LibLeg* 7/36v; *WróbŻolt* C4v, aa3; *RejPs* 88; *KromRozm II* c, k4v, tv; *Diar* 41; *BibRadz* 1.Reg 8/56; *BielKron* 44, 381v; *Mqcz* 225a; *RejPos* 18v, 169v, 209, 223; *BudBibKaw* A2v; Pána BOgá prosić będe/ aby mię fam iako z dawná przez Proroki fwoie obiecał [...] wyuczal *CzechRozm* 266v; *SkarŻyw* 559; *ArtKanc* L8; atoBuskosię conferowalo Panu Łasczowi, iakobył Krol IMprzed potrzebą Byczynską obiecał przez IM Pana Kanclerza *ActReg* 131; *WujNT Rom* 1/2; *SiebRozmyśl* Ev; *PowodPr* 13. Cf *cum inf przez kogo*.

*obiecac w czym* (5): Abowiem bys chcial fobie wfzytki obietnice przypomniec/ ktore Bog obiecał wiernym fwoim/ tak w doczefnym iako y w wiecznym błogofławieńftwie fwoim/ iuzby im y końca nigdy nie bylo. *RejPos* 292; *CzechEp* 174; *ArtKanc* L8; Łaknącym y prágnącym fprawiedliwosci [...] obiecano w ś. Ewangeliey v Mátheufzá w piątym. Niebo. *LatHar* +++v; *WujNT Rom* 1/2.

*cum inf* (461): *OpecŻyw* 81; *LibLeg* 7/103, 9/50v, 10/64, 11/71v; *RejPs* 128v, 132v [2 r.], 144v, 186v, 198v; A yego K.Mcz raczył obyeczac miec ftrałf pylną y pewną y chowac yą na Graniczach *ConPiotr* 31v, 34; *SeklWyzn* g3, g3v; *RejJóz* P5; obyeczal [Bóg] dac oco go proffim *SeklKat* T2v, F3, S3, T2v, V3v; *KromRozm I* M; *MurzHist* I2; *KromRozm II* g4, t4; *KromRozm III* M3v; IchM raczyli obiecac namawiac o obronie domowej *Diar* 43, 77, 83; *GliczKsiqż* L3v; *LubPs* Bv, G4, aa2, ee4, ee4v, hh4v; *GroicPorz* d, f, r2v, 11v, 87, 94 [2 r.], 165v, 215; *RejWiz* 71, 173; *Leop* \*2v; *RejFig*

A6v; Cefarz im powiedział/ Wiecie że ja i jedno pów obiecał nie żywić/ Ale ludziom niewinnym/ przecz mamy gwałt czynić. *RejZwierz* 29v; *BibRadz Esth* 4/7, *Ios* 9/10; *OrzRozm* L2; *BielKron* 16v, 55v, 66v, 69, 72 (32); *GrzegRóżn* H4v; Pollicitus est limare aliquot opus, Obiecał yeft nieyakie xięgi przeźrzeć y wyprawić yákó lie godzi. *Mącz* 193d, 36a, 87b, 192d, 226d, 289b (9); *RejAp* AA8 [2 r.], 33, 44v [2 r.], 80v, 97v (9); *GórnDworz* O2v, S3v, T3v, T5, T6, Aa; Vysłżawłszy syn wołá oycowę/ obiecał iá wiernie wypełnić. *HistRzym* 90v, 70v; *RejPos* 5v [2 r.], 20v, 23v, 24, 32 (75); *BiałKat* 28v, 153v, 161; *BielSat* C2v; *RejZwierz* 14v, 64, 145v, 178v, 182v (8); *WujJudConf* 47v; *BudBib* 2.Par 6/20, *Esth* 4/7, 3.*Esdr* 4/43; Obiecałem też tu nieco o księgach Nowego przymierza dać znác/ wktoremby ięzyku prawdziwze były/ albo łczyrłze. *BudNT* c2v, c5v; *CzechRozm* 50, 86v, 88, 96, 111 (9); *PapPan* Hh3v; *ModrzBaz* [38]v; *SkarJedn* 252; Oni pokornie zárzec fię kácerłtwá onego obiecáli. *SkarŻyw* 86, A5v, 103, 252, 347, 457 (10); *StryjKron* 190, 612, 637 [2 r.]; *CzechEp* 34, 125 [2 r.], 174, 224, 263, 329; *NiemObr* 24, 27, 28, 29, 151; *ZapKościel* 1585/60; *WerGość* 221; OBiecáli mię byli dwá vczćić żwierzyną: Y ia do nich: áli dwie łárníe pod pierzyną. *PudłFr* 56; *ArtKanc* G14, K2v, Q9v; *BielRozm* 18; Idzie mi też y omoię priwatę bomi od Cesarza Tureckiego obiecał ziednac przyczynne listy do Oyca Papieža oCardinalstwo. *ActReg* 69, 15, 23, 25 [2 r.], 26 [2 r.], 82 (10); *WujNT przedm* 38, 68; *SarnStat* 9, 198, 689, 890, 950; *SkarKazSej* 702a; *PudłDydo* A3v, B2. *Cf cum inf komu; cum inf przez kogo.*

*cum inf komu* (178): Y vwefelili lie s tego włlytcy/ ije ijm Iudáls obietzál wydatz Iezuła *OpecŻyw* 84v, 96; *OpecŻywSandR nlb* 4; *ForCnR* D3; *WróbŻolt* tt2v; yakosmi wam ras slowem naschim przyaczielem bicz obieczaly, tak sye nygdi ynaczye nalescz niema *LibLeg* 10/67, 11/184; *RejPs* 181; *ComCrac* 11v; *RejJóz* K5; *HistAl* E2v, E4v, M; Włzakze wiéłz/ że cię pan łte<sup>so</sup> cze<sup>so</sup> się ty boiłz może wybawić/ wiéłz żeć obiecał dać/ czemby miał prawdy ie<sup>so</sup> bronić *MurzHist* M2, S; *KromRozm II* i3; *LibMal* 1554/188v; *Diar* 38, 84; *KrowObr* 104, 146v; Tobie zálię obiecał [Bóg] gumná y łtodoły/ Hoynie ná włzem nápełnić y w oborze woły *RejWiz* 187, A6, 51, 193v; *Leop Num* 11/12, *Deut* 6/3, 11/21, 2.Par 21/7, *Bar* 2 arg, 2.*Mach* 4/45, 8/36, *Mar* 14/11; *RejFig* Ee2; *BibRadz* \*2v, *Luc* 22/5; Iełzceś mi nie włzytko łpełnił cóś mi był powiedzieć obiecał. *OrzRozm* P; *BielKron* 3, 4, 12v, 40, 51 (35); *KochSat* Bv; *Mącz* 86b, 416d; *OrzQuin* M [2 r.]; *RejAp* 5, 40v, 59, 89v, 128v, 159v, 161v; *GórnDworz* O7; *HistRzym* 58, 98; *RejPos* 1, 4v, 7, 12v, 43 (40); *RejZwierz* 35v, 169, 191, 197, 198, 263v; *BielSpr* 59; *WujJud* 87, 108v; *BudBib* b2v, c2v; *HistHel* Dv; *SkarŻyw* 36, 68, 133, 167, 178 (12); *StryjKron* 125, 497, 737; *ZapKościel* 1585/56v, 1597/78v; *ArtKanc* B20, E20v, S; *GórnRozm* F2; *PapUp* D2, G3; *ActReg* 61 [2 r.], 81; *LatHar* 705; *WujNT Matth* 14/7, *Mar* 14/11, *Act* 1 arg, 7/5; *SarnStat* 993, 998, 1012; *SiebRozmyśl* E3; *SkarKaz* 117a, 122a [2 r.]; *PudłDydo* A3.

*cum inf przez kogo, przez co* (13): w łercach ludzkich bog zakon łwoy nowy nápiłác przez Hyeremiałlá proroká obyecał/ y nápiłál *KromRozm II* g4, i3; *Leop Bar* 2 arg; *BibRadz* \*2v; *RejPos* 32v, 55, 106v, 187v, 189, 258; *WujJudConf* 47v; Bog mi cię przez łen vkazał/ y przez cię mi zdrowie dáć obiecał. *SkarŻyw* 593; obiecáli nam przez łtworzyłté łwé łilty [promiseruntque suis patentibus literis *JanStat* 757] [...] dobro pożytek [podwyższać] *SarnStat* 998.

*Ze zdaniem dopelnieniowym* [w tym z zapowiednikami: to (32), co (6), jako (3), tak (2), też (1); iże, że (58), aby, iżby, żeby (3), zaimek pytajny (3)] (64): *BierEz* B3v; *OpecŻyw* 81; Bos obiecał iże po

wkorzeniu vdęczenia dałz pociechę grzełznemu. *WróbŻołt* oo5v, C4v, gg5, nn7v; *RejPs* 131, 133, 165; *ConPiotr* 34; *RejKup* Eev, dd4; *KromRozm I F*; *Diar* 39; *LubPs* dd3; *RejWiz* 189; *Leop 2.Mach* 8/10; *RejZwierz* 105; Misit legatos se venturum, Obiecałmi przes posły że chce przyjechać. *Mącz* 225a, 422a; gdyż [Pan] to obiecał wiernym swoim/ iż im zawnždy ma dąć rozumieć táiemnice [praw fwoich *RejAp* 16v, 40, 162; *RejPos* A6, I8v, 68, 86, 102v (22); *RejZwierc* 154v, 236, 270v; *MycPrz* II A4v; ponieważ ták Chrístus pan obiecał/ iż nieczyłty duch wygnány/ iesliby fię do onego domu zkąd wyfzedł wrocił/ tedy fię weń nie sam ále famo ołm wprowadza. *BudNT przedm* a4; *CzechRozm* 24v, 185, 188v; To obiecał [Chrystus] co samemu Bogu służy. *SkarJedn* 23; *CzechEp* 292; *KochWz* 137; *ArtKanc* P3v; Cóż? y możelz ty obiecać co nie iest twého? *ZawJeft* 39; aby zsobą co mieli brać, trudno obiecac ma. *ActReg* 58; Acz Bog ktory kłámác nie może/ obiecał był Páwłowi/ że miał przyść do Rzymu *WujNT* 493, 68, *Act* 2/30; *PowodPr* 13; *SkarKaz* 41a.

Z przytoczeniem [w tym z zapowiednikami: mowiac (11), tak (2), rzekac (2), tymi słowy] (34): bo ieden z was [o św. Piotrze i Pawle] ták obiecał: Podźcie zemną/ á dobre<sup>80</sup> nieprzebierzem. *SkarŻyw* 595.

~ obiecać co (21): *RejAp* 44v, 193v; *WujJudConf* 112; Bo to sam obiecał: Miefzkác/ práwi/ z wámi ná tym mieyfcu y w domu tym będe. *SkarKaz* 455a, 159a. Cf *obiecac co komu*, »obiecac obietnicę«.

*obiecac komu* (23): Kuropátwy wżytki italy/ Oracżowi obiecały: Wżytkęć winnicę fkopamy/ Rodnieyfżac ią wdziálamy. *BierEz* L4v; *Leop 2.Par* 7/18; dofyc ná tym iż nam Kryłthus obiecał mowiac/ Oto wżytki rzeczy nowe czynię. *BibRadz* II 88a marg; Obyecał też Moizelżowi: Iż ia po tobie wzbudzę Proroká *RejPos* 12v, 12v; *BudBib* 3.Reg 8/25; *SkarŻyw* 188; *SkarKazSej* 669a. Cf *obiecac co komu*.

*obiecac co, kogo komu* [w tym: za co (1)] (15): *SeklKat* P3v; *KrowObr* 167; záfie co im Pad [!] powiedzieć á obiecac raczył/ zá tę ftáteczność tego száfárfłtwá á tego páłterfłtwá ich: Iż wy namileyfzy moi będziecie fiedzieć podle mnie *RejPos* 124, 98v, 149, 317, 318v, 343; Gdyż to iáwnie obiecac raczył káżdemu narodowi thákiemu/ iż dla złości á niefpráwiedliwóści ludzkich [...] narody w infze narody odmienić mułżę. *RejZwierc* 189v; *WujJud* 87; *SkarŻyw* 194; *ArtKanc* G16v, M18; Bo mu [św. Bernatowi] to sam Pan obiecał mowiac: Iam prośił zá tobą/ áby wiárá twa nie vftála. *WujNT* 288, 393.

*obiecac przez kogo* (3): *KrowObr* 4; Iáko przez Máláchialzá Proroká obiecał im Pan/ iż przed tym niźli czás przydzie sádu mego frogiego/ przyflę do was Helialzá *RejPos* 12v; *SkarKazSej* 663b.

*obiecac o kim* (1): O duchu (marg) Ioan. 14. (-) śwýetym też obyecał/ Ten was náuczy wflyfkyey prawdy. *KromRozm II* 12.

*cum inf* [co] (1): ftániefz [...] przed ftráfzliwym sádem iego/ ktoryć obiecał Pan twoy nád tobą wczynić tymi fłowy: Iż idź nielláchetny złołniku z oczu moich/ ná wieczne potępienie twoie *RejPos* 163.

*Fraza*: »jako obiecał, obiecac raczył [= część zdania złożonego]« = *sicut pollicitus est Vulg* (4:1): *KrowObr* 4; *Leop 2.Par* 7/18; *RejPos* 12v; Przeftán plákác/ bo będzie zapláta pracey twoiey. Iáko to y sam P. Krytus obiecac raczył mowiac: Wefelcie fie y ráduycie fie/ ábowiem zapláta wáłzá obfita iest w niebie. *WujJudConf* 112; *BudBib* 3.Reg 8/25.

*Zwroty:* »obiecąc obietnicę« (1): Y obiecał Iáákob obiethnicę [*Et vovit Iohacob votum*] mówiąc: iefli będzie Bog zemną á vřtrzeże mię [...] y da mi chleb [...] tedy mi będzie Iehowáh Bogiem. *BudBib Gen 28/20*.

»usty swemi obiecąc« (1): Tu iuż małż iftotność niefmiertelności iego/ á vřty řwemi řam to przed tym obiecąc raczył: Iż gdiem ia iefł tám będzie zemną wiecznie y řługá moy. *RejAp 193v*.

*Szeregi:*

»obiecąc i rzec« (1): Tyś obiecał y rzekł przez řługę twego: (Lácnó náleść mądrość tym/ ktorzy iá miłuią: [...] ráno wřtawa/ náyduie iá v drzwi řwoich.) *SkarKazSej 663b*.

»obiecąc i zařlubić« (1): [*Jefte*] obiecał y zařlubił to Pánu Bogu/ iż iefli mi dař zwycięřtwo [...] będę ofiárował imieniowi twemu. *RejPos 343*. ~

*W przeciwstawieniach:* »obiecąc ... mówić, odmówić« (2): Lámpert Bifkup Krákwofki był pořłan do Rzymá od Miećřławá prořząc o koronę kroleřtwu Polřkiemu/ ále obiecawřzy zářię iey odmowił rzekąc: Iefzćze iey nie godzien *BielKron 344, 68v*.

*W pořłaczeniach szeregowych* (2): Thákźeć teź thobie pewnie nie mniefřze obieca y wypełni/ y obiářni Duchem řwięty m ono wátpliwe řercze twoie *RejPos 126v; SkarKaz 384b*.

*W charakterystycznych pořłaczeniach:* obiecąc cierpiącym, człowiekowi poćiwemu, czytelnikowi, grzesznikowi (grzesznym) (2), kaznodziei, każdemu (z osobna) (4), Kořciółowi [= wiernym] (2), krolowi (3), ludowi bożemu, łaknącym, łotrowi, (każdemu) narodowi (ludzkiemu, swowolnemu) (3), ojcu (8), ojczyźnie, (Panu) Bogu (9), papieżowi (2), potomřtwu, pragnącym, przodkom (2), rzecznikowi, (wiernemu) řłudze (4), sobie (2), społecznosci, sprawiedliwym, stronie pozwanej, swym, synowi (synaczkom) (2), uczniom, wiernym (wierzącym) (11), wszystkim (wobec) (2); obiecąc baranka [= o Chrystusie] (2), biskupřstwo, błogosławieństwo(-a) (wieczne) (błogosławić) (13), chleb (2), chęć swą, chwałę, cokolwiek, coś osobliwego, czystość (řwięty, wieczny) (5), dań (Ducha řw.) (2), dary (3), dobra (2), dobrodzieřstwa (2), ducha (prawdy, pocieszyciela, řwiętego) (7), [ile] dukatow we złocie, dzierźawy, dziewkę, Ewanieliją, grosze, [ile] grzywien (złota, pruskich) (3), gwar, jedność (2), jutro [= dzień jutrzejszy], klenot(y) (2), klucze [= o kroleřtwie niebieskim] (5), koncilijum, konie, koronę krolewřką (řywota) (5), korzyść pieniędzy, krew [= o Chrystusie], krola [= o Chrystusie], kroleřtwo (niebieskie, wieczne) (krolować) (10), Krystusa, łaskę (bogactwa łaski) (6), mądrość, Mesyjasza (2), miłosierdzie (3), moc, mor, mowę, naprawę, nawrocenie, niebo (3), nieřmiertelność, obronę, odpłatę (2), odpuszczenie (grzechow) (3), opatrzenie (opatrzyć) (3), opatrznosc, opiekę, pannę, panowanie, pieniędzy ([ile] pieniędzy) (8), pilność, plemię (a. nasienie błogosławione) [= o Chrystusie] (2), pocieszyciela [= o Duchu řw.], poczciwość, pokoj (4), pokolenie (3), pomoc (wszelaką) (pomagać) (11), pomřtę ((po)mřcić się, rozciágnąć pomřtę) (9), posag, posłuszeńřstwo (2), potomřtwo (potomka) (2), swoję powolność, prawdę [= o nauce Chrystusa], przekłęcie, przelożeńřstwo, przelożonego (2), przeřladowadnie, przyczynę (przyczynić się) [do kogo] (3), przyjaźń (być przyjacielem) (3), przymierze (3), przywilej, psalterz, radość (niebieską, wieczną) (3), raj (2), ratunek (2), rozkosz, złe rzeczy, skarby (odwieczne) (2), starostwo, strach(y) (2), syna(czka) (8), řmierć, tajemnice (5), usprawiedliwienie, usta, uzdrowienie, walkę, wesele rajskie, wieczność (2), wolność, wszystko dobre, zakon (2), zapłatę (zapłacić) (12), Zbawiciela (2), zbawienie (zbawić) (2), zdrowie (2), ziemię (niepłodną) (19), [ile] złotych (2), zwycięřtwo, řywot wieczny

(6); obiecać przez kanclerza, przez listy, przez posły (2), przez proroki (17), przez sługę; obiecać w błogosławieństwie, w Dyjalogach, w Ewanjelij, w piśmie(ch) (świętym) (2); obiecać raczyć (71); obiecać głupie, istotnie (4), jawnie (2), jutro, już, łaskawie (2), miłościwie (4), mocnie (mocno) (4), na on ([jaki]) czas (2), na początku, na rozlicznych miejscach [= o tekście], niegdy, nieomylnie (12), niżej, obficie, osobnie (z osobna) (2), pierwszej, pilnie, pokornie, przed czasy wiekuistymi, równo (każdemu), rozlicznie (2), słusznie, spółem, trudno, wczora (dnia wczorajszego) (4), wyżej (3), z dobroci, z łaski, z miłosierdzia, z przodku (2), źle; w różnych połączeniach strukturalnych z wyrazami wskazującymi spełnienie (bądź niespełnienie) tego, co ktoś obiecał: (nie) obiecać ... być, chować (2), nie czuć się, iść, (i) (ani) (nie) (moc) (od)da(wa)ć (31), dowodzić [czego], (nie) dzierżyć (2), (i) nagotować, w niwecz obrocić, (nie) oddać (5), odmówić, odwieść od nadzieje, ofiarować, okazać, opatrzyć, podać (2), skłamać (2), (nigdy) (nie) (s)pełnić (się) (17), sprawować, spuścić, stać się (3), starać się, stawić się, (s)trzymać (2), trwać, (nic) (dosyć) (mocen) (nie) (tak) (u)czynić (15), (nie) (wszystko) (u-, z)ićić (się) (14), umorzyć, (jest umorzono) (2), upewnić, utwierdzić, wykonać (2), (nie) wypdni(a)ć (się) (25), wyprawować, wysłuchać, wziąć przed się, zachować, (za)płacić (3), zdzierżyć słowo, zesłać (4), zgotować, z słowa nic; z wyrazami wskazującymi sytuację biorcy tego, co ktoś mu obiecał: obiecać ... czekać (3), (nie) dostąpić (3), dzierżyć, mieć (2), nadziewać się wypełnienia (wypełnić się) (2), nie mieć nadzieje, odnieść, odnosić (2), osiągnąć, otrzymać (3), przyjąć, nie wątpić, wierzyć, wypełnić się (2), wziąć (2), zasłużyć, znaleźć (2).

Fraza: »jako obiecał« = *sicut locutus est PolAnt, Vulg; quemadmodum locutus est PolAnt* [w tym: jako część zdania złożonego (120), jako zdanie wtrącone (5)] (108:17): bądź iuz błogosławioné ijmię twé święté nawieki/ iżes wielmożnie (iakos nám obietzáł) powftál zmártwych. *OpecŻyw* 166, 4v, 177v; *LibLeg* 7/36v, 10/64, 11/71v; *WróbŻołt* 55/9, aa3; *RejPs* 195v; *SeklKat* N4v; *KromRozm II* c, e2, tv; *KromRozm III* A4v; Księża IchM kontrybucyją na obronę dać mają, jako już obiecali. *Diar* 90, 41; *BibRadz* \*7, *Gen* 24/51, *Deut* 9/3, 18/2, *Ios* 14/12 (8); *BielKron* 51, 54, 54v, 66, 66v (17); *KwiatKsiqż* Q2; *Mącz* 36b; *OrzQuin* Aa5, O2v, X; *RejAp* 24v, 43v, 106, 198v; więczey niż mnimalż náuczyć cie mogę/ iedno mi zdierz łowo/ iákoś obiecał. *GórnDworz* T4v; *HistRzym* 95v; *RejPos* 85, 86, 98v, 103v, 110 (26); *BiałKat* 193v; *GrzegŚm* 45; *RejZwierc* [193], 236, 250v, 261v; *WujJudConf* I24v; *BudBib* b2v, 3.Reg 8/24; *CzechRozm* 2, 74v [2 r.], 82, 203v, 226v; *KochOdpr* A4; *SkarŻyw* 126; *StryjKron* 125; *CzechEp* 123, 174, 263, 329, 374, 404; *KochFr* 11; *ArtKanc* A17v, G16, M17v, M18, M20, R18; Mow o prawie iákoś mi obiecał wczorá. *GórnRozm* E; *ActReg* 61, 76, 131; *LatHar* 481; *WujNT* 191 marg, 622; Ale iż Ziemiákie práwo iest grunt wftyłtkiego, tedy fie tu nieco więcéy zábáwić potrzebá, y zićić fie w tym iákom z przodku obiecał. *SarnStat* 1265, 999, 1154; Zátym Pan Iezus/ ták iáko łam obiecał/ chwalić dobre będzie *SkarKaz* 6b; *SkarKazSej* 689b. Cf Z przytoczeniem.

Zwroty: »z chęcią, z chucią, chętnie obiecać« (1:1:1): *SkarŻyw* 171; *StryjKron* 637; (nagł) Na niesłowną. (–) Miałem nádzieię że mi zysćić miano/ Tá k iáko było z chucią obiecano *KochFr* 11.

»dawno, z dawna, przed tym obiecać« = *ante promittere* *Vulg* [szyk zmienny] (5:4:4): *BierEz* B3v; *OpecŻyw* 177v; *RejPs* 88; *KromRozm III* N2v; [posłowie] to dawno obiecali [...] iż o obronie radzić mają. *Diar* 39, 38; *RejPos* 169v, 304; *RejZwierc* 261v; *BudBibKaw* A2v; *CzechRozm* 266v; *ArtKanc* G16; *WujNT Rom* 1/2.

»dość obiecać« (1): A Toliś dość obiecał/ Miłościwy Pánie/ Więc niewiém kiedy fłutek twym fye fłowóm zftanie. *PudłFr* 11.

»głosem obiecać« (1): Mjłofierdzie łobie obrał Wktorem nas nedzne chować miał A głólfem nam to obiecał Iż [...] Chce być Miłófcziw każdemu *RejKup* dd4.

»obieczać [kogo] za mąż, iść za mąż, za małżonkę dać« = *promittere [aliquem] coniugio copulare HistAl* [szyk zmienny] (3:1:1): *HistAl* E2v; *BielKron* 75v; *Mącz* 410a; Oćiec zápomniawfzy iey powołánia/ miłostíą potomftwá z niey y wnuczát vwiedziony/ zá mążz iá obiecał. *SkarŻyw* 13; *CiekPotr* 44.

»obieczać obietnicę, w obietnicy, obietnicą [= czym]« = *ovovere votum Vulg, PolAnt; polliceri repromissionem Vulg; promittere sponsionem JanStat* [szyk zmienny] (23:3:2): *RejPs* 158v; dufam pánu Kryftułowi/ [...] iż nas nye opułci/ wedle fwey fwyętey obyetnice/ którą obyecał *KromRozm III* A5; *KrowObr* 87; *Leop Ier* 44/25, 1.*Ioann* 2/25; *BielKron* 13v; *RejAp* 19v; *RejPos* 75v, 111v, 146, 186, 203 (13); *RejZwierc* 188v; Wy Kościołowi práwemu Powfzrechnemu wielką krzywdę czynicie/ [...] przeciw obietnicy Bożey/ którą Chryftułowi wfzyftkie<sup>90</sup> światá dziedzictwo obiecał. *WujJud* 118; *BudBib* 3.*Reg* 8/26, *Ier* 44/25; Wfzakże fię to zá pewne miało sftać/ co nam był Pan Bog raczył obiecać/ w obietnicach fwoich *ArtKanc* P6v; *WujNT* 1.*Ioann* 2/25; Kóronie/ Królestwu/ y obywatélóm Polkim mocną wiarą y niezgwałconą obietnicą obiecálfmy/ y przez ninieyfzy fię obiecuiemy [*firma fide et inviolabili sponsione promissimus JanStat* 751] [...] przeciwko naiázdom [...] przy nich ftać *SarnStat* 993. Cf Z przytoczeniem.

»pilnie obiecać« (1): Nie omiéfzkałem do ciebie przyść/ mój miły proceptorze: ábyś mi wyłóżył Modlitwę Páńfką/ ták iákoś mi to dnia wczoráyfzego pilnie obiecał. *BiałKat* 193v.

»pewnie, za rzecz pewną obiecać« (6:1): *RejPos* 166v, 189, 201 [2 r.]; *RejZwierc* 169, 270v; Wfzakże przytym/ to też zá rzecz pewną/ fłufzną/ y fpráwiedliwą/ obiecáno/ iż [...] oddána będzie pomftá *CzechRozm* 185.

»poprawę, porawić się, polepszyć się obiecać« (4:1:1): Ormiánfki Kátholik ná Zborze Ierolimfkim poprąwę obiecał. *SkarJedn* d7v; A on [...] do śmierci wzakonie zoftać y polepfzyć fię obiecał. *SkarŻyw* 252, 86, 293, 354; Krol zfukány poprąwić fię obiecał. *StryjKron* 637 marg.

»obieczać posłuszeństwo« (1): *Cyrus* zwyciężywfzy Afyryány/ [...] mowi do nich: Dobrze pri czynicie mężowie/ żeście mi obiecáli posłufzeńftwo [*factis viri, quod mihi parveritis*] *ModrzBaz* 48.

»pod przysięgą, w przysiędze, z przysięgą obiecać« [szyk zmienny] = *sub (cum) iuramento pollicitus esse, iureiurando iurare Vulg* (8:3:1): [*Izrael prosił aby go pogrzebiono*] wgrobie oycow iego ktoremu Iozef fprzýfięgą [...] obyecał *HistJóz* E3v; *Leop Num* 32/11, *Deut* 1/35, 6/10; A iefliże to nam Krol pokaże/ że on to co w Przysiędze fwey obiecał/ wfzythko nam ziścił/ [...] ná tym przeltác muśimy *OrzRozm* E4, F2v, S3v; *BielKron* 66; obiecáli mu pod przysięgą/ thák fię o to ftárác/ iż do bitwy nie przydzie *Górndworz* O7; *WujNT* 60, *Matth* 14/7, *Act* 2/30.

»osobnym przywilejem obiecać« (1): A ták ósobnym przywileiem Piotrowi obiecáno/ że ftolicá iego nigdy nie vpádnie. *WujNT* 68.

»obieczać rad« [szyk zmienny] (2): *SkarŻyw* 135; (*nagł*) Ná niesłowného. (–) POwiem ci prawdę/ że rad obiecuięz/ A obiecawfzy potym fię nieczuięz. *KochFr* 20.



»obietac się [= siebie] być Bogiem« [w tym: komu (3)] (4): [Pan Bóg] wżytko stworzył przez Syná fwego/ kthory też Abráhámowi/ Izáákowi/ y Iakobowi obietac fię być Bogiem *GrzegRóżn* E2v; *RejPos* 235v; *CzechRozm* 74, 263.

»(dobrym a. czeskim) słowem (i listem), słowy obietac« (5:2) *LibLeg* 10/67; De me tibi spondere possum, Mogęc to dobrym słowem obietac komu. *Mącz* 410a; *RejPos* 277v; Pirwey gdy co zacnego y w Polfcze zmwawiano/ Tedy to Czełkiem słowem zdzierzeć to obietcano. *RejZwierc* 241; *SkarŻyw* A5v; *WujNT* 68; [złożyliśmy sejm dla tego] ábyfmy to wypełnili skutkiem poddánym náłzym/ cochmy im byli słowem y listem náłzym obietacfi [quod illis verbo et literis nostris promiseramus. *JanPrzyw* 54]. *SarnStat* 12.

»ślub{y), ślubem, zaślubieniem, w zaślubieniu obietac« [szyk zmienny] (2:1:1:1): Śluby ty kthorem obyecał ku ćci Pánu memu/ [...] chcę ye oddac *LubPs* aa2; Ráczże fie póspyeśfyć ku mnye z zmiłowánim swoim/ Iákoś to obyecać raczył zaślubieniem twoim *LubPs* aa6; Ślub Dawidów/ ktori Pánu obietacł. *LubPs* dd2v *marg*; *RejPos* 179v; Gdy co ślubem obietacłz Panu Bogu twemu/ nie miełzkayze oddac. *PowodPr* 49.

»usty, ustnie, przez usta obietac; usta obietacly« (3:1:1:2): A co gdy tobye moye vftá obyecały [*Ad ipsum ore meo clamavi Vulg Ps* 65/17]/ Proffę áby fię s fercem w tym záwždy zgadzály. *LubPs* P3v; *Leop Ps* 65/14; [Bazyli żalował się na Cesarza] ktemu/ ácz vfty obietacł pokoy zachowac s krolem/ ale fercem nic/ bo w Litwie czynił szkody *BielKron* 416; Ut mihi coram recepisti, Iakośmi vftnie/ álbo/ oblicznie obietacł. *Mącz* 36b; *RejPos* 104; Y podniośł vpádlą moc zbáwienia náłzego/ [...] Ták iáko to był obietacł przez vftá fwych Świętych *ArtKanc* A17v. *Cf Z przytoczeniem*.

»wiarę obietac« (1): Abowiem iuż tákowi [o zakonnikach] fie poożeniáli: iuż oblubieńcowi niebiełkiemu wiarę obietacfi *WujJud* 210v.

»obietac wszystko (uczynić)« [szyk zmienny] (4): [papież wysłał posła do krola Ferdynanda aby] Koncilium nieśkłádáli w Niemcech/ á ná wżytkiey przekázie byli Luteryanom/ obietacfi tho wżytko wczynić *BielKron* 207v, 69, 119; wżákże łákomy ná pieniądze/ wżytko mu obietacł *SkarŻyw* [237].

*Szeregi*: »chcieć i obietac« (1): [Bóg] krwie ich z ręku ich pátrzyć chce i obietacł. *RejPos* 23v.

»naznaczyć a obietac« (1): [Mojżesz] wiodł żydy do oney zyemie obietacney á rołkołzney/ ktorą mu był Pan náznaczyć á obietacć raczył. *RejPos* 141.

»objawić i obietac« (1): to prawdá/ co nam Bog obiáwił y obietacł *WujJud* 98v.

»obietac i (wiarą) ob(o)wiazac (się)« = *promittere et spondere JanStat* (2): [Skirgajłu] był Witóld obietacł y obwiazacł fię Kijow podac *StrykKron* 497; *SarnStat* 950.

»obietac i ręką się swoją podpisać« (1): Potym Cefarzowa zmowiła fię znieiákim Wigiliufem Archidyakonem kościoła Rzymłkiego: obietaciac mu do Papieřtwá dopomoc/ iedno žeby iey przyrzekł Antymá przywroćić. Obietacł y ręką fię swoią podpifał. *SkarJedn* 136.

»obietac i postanowić« (1): A obietacł był onegoż dnia Dawid y postanowił záplátę [*Proposuerat enim David in die illa praemium*] onemu/ kthoby iedno zábił Iebuzeuřlá *Leop 2.Reg* 5/8.

»(nie) powiedzieć a (i, ani) obietac« (3): pan Kryřtus powyedźywał y obyecał/ Iż fnámi yeft [...] áż do řkończenia řwyátá. *KromRozm I F*; *RejPos* 124; *CzechRozm* 188v.

»przed się wziąć albo obiecać« (1): [*Panie racz przebywać w twoich wiernych, aby*] to wżytko co z dāru twego przed fię wzięli/ álbo obiećali/ ochotnie wypełnili *LatHar* 628.

»nie przykazać ani obiecać« (1): Abowiem nie tākowego [*aby słowa kapłańskie miały zmieniać rzeczy pozwirzchne w świętości*] Pan Chryftus nam nie przykazał ani obiecał *WujJudConf* 165.

»obiecāć i (po)przysiędz« [szyk 2:1] (3); pan twoy wkazał ze ono [*przymierze*] tak yako prziffiagl y obyeczal trzimacz y chowacz mocznie chce *LibLeg* 10/64; *Leop Deut* 11/21; *Paprup* C4v.

»obiecāć, (a, i) (po-, za)ślubić« = *votum facere et nuncupare Mącz* [szyk 13:9] (22): *Leop Num* 11/12; [*Jefte poraził Ammonity*] Przed porażką obiecał y ślubił Pānu Bogu ofiarować thego kto napirwey przeciw iemu z domu iego wynidzye. *BielKron* 51; *Mącz* 363b, 508a; niczego inego nie czekamy iedno oney korony ktorās wżytkim wiernym [...] zālubić ā obiecāć raczył *RejPos* 286v, 146, 158, 159, 182, 200 (16); *RejZwierc* 198. *Cf Z przytoczeniem.*

»obiecāć, (a, i) przyrzec« [szyk 5:2] (7): *Leop Deut* 11/21; *Condico*, *Obiecāć/ Przirzec. Mącz* 87b, 36c, 83b, 87a, 95c, 151a.

»ukazać i obiecāć« (1): y wkazał mu [*przeor św. Anzelmowi*] wielką łalkę y obiecał: y zātym dozwalał mu wżytkiego *SkarŻyw* 333.

»obiecāć a (i) utwirdzić (a. potwirdzić)« (2): iedno krew fwięta ā krew tá niewinna tego ie<sup>g</sup>o iedynego fynā/ ktorego on śam włty fweimi nam zefłāć obiecał/ y przez Proroki mocno potwirdzić raczył [*dosyć uczynić mogła*]. *RejPos* 104, 75v.

*W przen [co komu]* (2) : Więć z tegoż fkarbu Rzeczypołp: mogłoby fię zā czāfem pokoiu co odłōżyć/ nā poprawę y reštaurācyā zamków pogrānicznych/ [...] Aczći to iefł włafna powinność Krolā Iego Miło: y pacta conuenta Krolā Iego Miło: przysięgā wtwierdzone to nam obiecāły. *VotSzl F*; *Wam fię czāfy fzczeńśliwe obiecāły fćawić SapEpit* A4v.

**a. Ślubowāć (10) :**

*obiecāć kogo, co [w tym: nā co (1)]* (8): *RejKup* i3v; *BielKron* 62v; pānnie Māriey/ po przegrāniu piēniędzy/ złorzeczył/ płāczliwemi flowy/ obiecał drogę do Lorethu piefzo/ bofo/ y o czudzey fćrāwie *GórnDworz* T3v; S. Lucia mātę fwoię chorā do grobu ś. męczenniczki Agāthy obiecāłā/ y tām drogę czyniāć mātka iey/ ozdrowiāłā. *SkarKaz* 41b. *Cf obiecāć co komu.*

*obiecāć co komu* (4): to yefł nyemāła rzecz Bogu co obyeczāć/ ā to [...] wypełnić *GliczKsiāż* L4; *WujJud* 212v; Duchowni/ ktorzy czyfćtość fwą Bogu obiecāli/ bārzo grzelzā *ReszPrz* 59. *Cf cum inf co komu.*

*cum inf komu* (2): [*św. Bernardyn*] obiecał Pānu Bogu fłuzyc iey [*Bartolomei*] āfz do śmierći. Y czynił temu dofyć *SkarŻyw* 461, 535.

*cum inf co komu* (1): [*św. Bamabasz*] to co Pānu Bogu obiecał/ śam nic niemieć/ [...] fzczerze y cāle wypełnił. *SkarŻyw* 535.

*W charakterystycznych połączeniach: obiecāć czystość (2), drogę [= pielgrzymkę]; obiecāć (Panu) Bogu (6); obiecāć [kogo] do grobu [czyjego], nā posługę; obiecāć być ubogim, służyć [komu]; obiecāć w niemocy, obiecāć ... wypełnić (2).*

*Synonimy: obowiāczāć się, postanowić, przyrzec, ślubić, zapewnić; a. ślubić, ślubowāć.*

*Formacje współrdzenne: obiecać się, przyobiecać; naobiecować, obiecować, obiecować się, przyobiecować; obiecywać.*

*Cf* **OBIECANIE, OBIECANY**

DJ